

II.

PRAVILA ZA KNJIŽNICU.

Glava I.

Uprava knjižnice.

§ 1.

Akademijском knjižnicom upravlja akademijski knjižničar prema ovim pravilom.

§ 2.

Akademijškoga knjižničara izabire akademija.

§ 3.

Kad bude knjižničar zapriečen, ili za vrijeme, kad knjižničara ne bi bilo, određuje predsjednik, da tajnik preuzme nadzor nad knjižnicom.

§ 4.

Knjižničar pazi na porabu knjižnice i njezinih prostorija; al i odgovara za sve, što u njegovo područje spada.

On nabavlja djela unutar godišnjega proračuna ili u vlastitom djelokrugu, ili po zaključku akademije, ili po predlogu članova njezinih. Prije svega bit će mu briga, da popuni nepodpuna djela sadašnje knjižnice. Za nabavu knjiga i rukopisa preko proračuna podnosi predlog akademiji.

§ 5.

Knjižničar podnosi svake godine glavnoj skupštini akademije, odnosno proračunskom odboru, predlog o izdatcih za buduću akademičku godinu i izvješće o knjižnici, po imenu o njezinu stanju, umnožanju i porabi.

Glava II.

Uzdržavanje i čuvanje knjižnice.

§ 6.

Ponajglavnija briga knjižničara treba da bude čuvanje knjižnice od vatre, vlage, truhleža, moljaca, praha i svega što bi moglo oštetiti knjige ili pokućstvo knjižnice.

§ 7.

Osobito vrijedne, pak i one knjige, koje se puno upotrebljavaju, treba, dogovorno s predsjednikom akademije, vezati dati.

§ 8.

U dvorane, u kojih su knjige smještene, nije prosto ulaziti s gorećom sviećom, nego za nevolju samo i to uz najveći oprez s pokrivenom svjetiljkom.

§ 9.

U prostorijah knjižnice mora biti uvijek sve čisto. Jedan put uz godinu, za vrijeme akademijskih praznika, treba sve prostorije, ormare i knjige pomnjivo oprasiti.

§ 10.

Na sve knjige, rukopise i umjetke treba na sgodnu mjestu udariti biljeg akademije, a tim je označiti kao njezinu svojinu. Od toga se iznimlju književne riedkosti i dragocjenosti, koje će se u posebnom uvijek za-

ključanom ormaru čuvati, te će se o njih poseban katalog sastaviti.

§ 11.

Nikomu nije prosto ulaziti u dvorane, gdje su knjige smještene, bez dozvolje, a kamo li boraviti u njih bez prigleda.

§ 12.

Kad minu uredovni sati, zatvaraju se pomnjivo sva vrata, pregledav prije sve, osobito pako čitaonicu, koja se loži, da se ukloni opasnost požara. Ključevi se čuvaju u predsjednikovoj sobi.

§ 13.

Nikomu nije prosto pušiti u prostorijah knjižnice.

§ 14.

Tko si prisvoji knjige ili druge stvari pripadajuće knjižnici, mora se prijaviti dotičnoj oblasti, da ga prisili na povratak; a tko ošteti što, mora štetu podpuno nadoknaditi. Ako bi se opazilo, da to tko češće ili hotomice čini, može mu knjižničar i dalnju porabu knjižnice uzkratiti.

§ 15.

Na izmaku svake akademijske godine pregleda predsjednik s odborom što se može tačnije svu knjižnicu, je li sve u njoj prema ovim pravilom.

Glava III.

Poraba knjižnice.

§ 16.

Akademijske knjige mogu se upotrebljavati:

1) u čitaonici;

- 2) kod kuće u Zagrebu;
- 3) izvan Zagreba.

§ 17.

Čitaonica je otvorena na dane i vrijeme, kada i kako odredi akademija.

§ 18.

Tko želi u čitaonici kakvu knjigu čitati, ima napisati na cedulju naslov željene knjige, svoje ime i stališ. Zahtjevana knjiga predat će mu se odmah, ako je pri ruci, ili ako je ne čita tko drugi.

Ako je zahtjevana knjiga komu već posudjena, a čitalac bi ju silno trebao, naznačit će mu se vrijeme, kad će se knjiga povratiti. Povraćena čekat će na njega tri dana u čitaonici; kad mine ovo vrijeme, neće se više na njega obzirati.

§ 19.

U čitaonici leže i časopisi. Zabranjuje se nositi pojedine brojeve kući, dok imaju ležati u čitaonici. Nu kad to vrijeme prodje, može knjižničar i pojedine brojeve kući posuditi.

§ 20.

Čitatelji se imaju u čitaonici pristojno vladati, to jest mirno sjedjeti, nesmetati nikomu ni razgovorom, ni štroptom, a paziti, da se knjige ne oštete.

Tko se nebi pokorio naredbam čitaonice, naložiti će mu knjižničar po podvorniku, da otidje iz čitaonice.

Ako uztreba, izdat će se i potanki propisi za čitaonicu.

§ 21.

Ako tko želi i sutra dan čitati knjigu dan prije posudjenu, pričuvat će mu se u čitaonici na posebnome

mjestu; nu ako dotičnik ne dodje uz dva dana u čitaonicu, odniet će se knjiga na svoje mjesto.

§ 22.

Čitatelj može samo iznimice tražiti više knjiga na jedanput, naime. kad se nebi mogao okoristiti kakvom knjigom, ako neima i ostalih svezaka istoga djela, ili pako drugih odnosnih knjiga.

§ 23.

Rukopisi i djela nevezana mogu se čitati samo pod osobitom pazkom knjižničara ili podvornika.

§ 24.

Nije prosto precrtavati slike, osobito pomoću nauljena papira, zatim črčkati po knjigah, prelamati njihove listove, pisati na njih kao na podlozi i drugčije zlo upotriebiti.

Tko se toga uzprkos opomenam ne okani, neće mu se više davati knjige za čitanje.

§ 25.

Za porabu izvan čitaonice posudjuju se knjige :

- 1) članovom jugoslavenske akademije;
- 2) profesorom, suplentom, docentom i pomoćnikom kr. sveučilišta Franje Josipa I., pak i činovnikom njegove knjižnice;
- 3) profesorom i suplentom hrvatskih gimnazija i realka. uz podpis njihova ravnatelja;
- 4) javnim oblastim uz podpis i uredovni pečat načelnika dotične oblasti;
- 5) književnikom, koji su se izkazali znanstvenim radom, ili koji se nanj spremaju;

6) sveučilištnim gradjanom uz jamstvo kojega sveučilištnoga profesora.

§ 26.

Tko od onih, koji su vlastni posudjivati knjige iz akademijske knjižnice (§ 25), prvi put hoće da se posluži tim pravom, treba da se izkaže knjižničaru i da mu dokaže svoje právo.

Učiniv to, dobit će od knjižničara podpisanu posudbenu cedulju, u kojoj će se, uz vlastoručno podpisano ime, stališ i stan dotičnika, naznačiti njegovo právo ili jamstvo, koje ga ovlašćuje na posudjivanje knjiga izvan knjižnice

Knjižničar će iz ove cedulje popuniti dotične stupce u posudbenoj knjizi. Jamstvo se vraća istom onda kada dotičnik neima više kod sebe nijedne knjige iz knjižnice.

§ 27.

Tko od navedenih u 25. §-u poželi posuditi kakvu knjigu iz akademijske knjižnice, zatražit će ju od knjižničara, te dobiv ju popuniti i podpisati prijamnicu.

§ 28.

Svatko neka sam pazi, kakva je knjiga, koju je posudio. Ako je oštećena, neka se to na prijamnici zabilježi, inače ako tko povрати oštećenu knjigu, traži se od njega odšteta.

§ 29.

Za svaku posudjenu knjigu odgovara dotičnik sve dotle, dok je njegova prijavnica kod knjižničara. Zato neka svatko vraćajuć knjigu potraži svoju prijamnicu, a knjižničar neka zabilježi onda u posudbenoj knjizi, da je posudjena knjiga povraćena.

§ 30.

Knjige se posudjuju obično na mjesec dana; nego posudjena knjiga može se i dulje kod koga ostaviti, kad to čitalac naročito zaželi, a nije nitko uz minuli mjesec iste knjige zatražio. Svaka daljnja posudba smatra se kao nova, zato se onda mora prijamnica obnoviti i u posudbenu knjigu iznova uvrstiti.

§ 31.

Tko u pravo vrijeme nepovrati knjige, opomenut će se tri dana iza dospjela roka nefrankiranim pismom.

Ako ne udovolji ovoj opomeni uz tri dana, odniet će mu podvornik glavom drugu opomenu, za koju ga ide u ime dostavine 10 nvč.

Ako dotičnik niti na ovu opomenu ne povrati knjige, odniet će mu podvornik treću opomenu uz dostavinu od 20 novč.

Ne odzove li se dotičnik nit ovoj opomeni, javit će to knjižničar akademiji, da sudom iztjera svoju svojinu.

§ 32.

Članovi akademije i zagrebački profesori mogu i dulje od mjesec dana posudjenu knjigu kod sebe zadržati, ako ovu želju kod posudbe izraze i ako nitko drugi ne zaište iste knjige.

U potonjem slučaju zamolit će knjižničar, kad mine mjesec dana, dotičnika, da knjigu povrati.

Ako se dotičnik molbi toj nebi odazvao, postupat će knjižničar, kako je razloženo u 31. §-u.

§ 33.

Izvan Zagreba šalju se knjige poštom o trošku onoga, koji je knjigu zamolio.

§ 34.

Kad mine posudbeni rok, zatim na potražbu knjižničara i na izmaku akademijske godine moraju se sve posudjene knjige vratiti, i to u potonjem slučaju poradi revizije knjižnice. Kad se svrši revizija, mogu se te knjige opet posuditi.

§ 35.

Rukopisi i dragocjena djela mogu se samo uz naročitu privolju akademije izvan knjižnice posuditi. Da se poraba rukopisa u knjižnici olakoti, može knjižničar njihovu porabu takodjer izvan redovitih ura (§ 17.) uz potrebit oprez dozvoliti. Jedinim se članovom akademije, a sveučilištnim profesorom i sveuč. knjižničaru uz naročitu dozvolu akad. knjižničara, dozvoljuje poraba rukopisa i kod kuće; ali i njim se preporučuje, da se rukopisi čim više u čitaonici služe.

§ 36.

Izvan trojedne kraljevine posudjuju se knjige i rukopisi takodjer samo uz naročitu dozvolju akademije.